

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu

Instytut Politechniczny

Regulamin dyplomowania

Obowiązuje od 01 października 2018 r.

Elbląg 2018 r.

Uwagi ogólne

W niniejszym regulaminie zawarte są szczegółowe zasady związane z procesem dyplomowania studentów w Instytucie Politechnicznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu

Wykonanie pracy dyplomowej, uzyskanie pozytywnej opinii opiekuna i recenzenta oraz zdanie egzaminu dyplomowego są podstawą do nadania tytułu zawodowego inżyniera. Ogólne wymagania dotyczące pracy dyplomowej oraz innych modułów związanych z dyplomowaniem są opisane w sylabusach (kartach przedmiotów), a ogólne zasady dyplomowania określa Regulamin Studiów.

I. Proces dyplomowania

§ 1

1. Proces dyplomowania, zgodnie z programami kształcenia na kierunkach prowadzonych w Instytucie Politechnicznym, obejmuje:
  - a) seminarium dyplomowe,
  - b) pracownię dyplomową,
  - c) pracę dyplomową,
  - d) przygotowanie do egzaminu dyplomowego,
  - e) egzamin dyplomowy.

II. Seminarium dyplomowe

§ 2

1. Jednym z celów seminarium jest nauka analizy problemów technicznych na przykładach postawionych w pracy dyplomowej. Szczegółowe dane na temat celu, treści programowych, nabywanych kompetencji i sposobów ich weryfikacji są opisane w karcie przedmiotu seminarium dyplomowe dla poszczególnych kierunków studiów. Najważniejsze efekty kształcenia osiągnane przez studenta to:
  - a) Potrafi pozyskiwać informacje z różnych źródeł, także obcojęzycznych i internetowych, potrafi formułować wnioski i je uzasadnić.
  - b) Potrafi przygotować referat oraz prezentację multimedialną z zakresu tematyki pracy dyplomowej.
  - c) Potrafi określić swoje niedobory kompetencji oraz je uzupełnić w celu rozwiązania problemu postawionego w pracy dyplomowej.
  - d) Potrafi dyskutować na tematy techniczne, związane z rozwiązywanym problemem.
  - e) W swoich wypowiedziach i opracowaniach potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu studiowanego kierunku.
  - f) Uwzględnia prawa autorskie w opracowanych referatach.

III. Pracownia dyplomowa

§ 3

1. Głównym celem pracowni dyplomowej jest realizacja przez studenta praktycznej części pracy dyplomowej, pod bezpośrednim nadzorem opiekuna. Szczegółowe treści programowe, osiągnięte kompetencje i sposób ich sprawdzania zapisano w kartach przedmiotu dla poszczególnych kierunków studiów.
2. W ramach pracowni dyplomowej oceniane są m.in. umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy do rozwiązania problemu postawionego w pracy dyplomowej oraz wyniki pracy – prezentowane w formie referatu.

IV. Praca dyplomowa

1. Uwagi ogólne

§ 4

1. Praca dyplomowa jest zwieńczeniem procesu kształcenia. Student w zwartym opracowaniu przedstawia analizę postawionego problemu inżynierskiego, jego rozwiązanie oraz wynikające z tego wnioski.
2. Tematyka prac dyplomowych jest szczegółowo określona w kartach przedmiotu opracowanych dla poszczególnych kierunków studiów.
3. Preferowane są aplikacyjne prace dyplomowe, w ramach których student rozwiązuje rzeczywisty problem praktyczny, uzgodniony z instytucją, w której odbywał praktykę zawodową lub w szczególnych przypadkach uzgodniony z inną instytucją.

Zakłada się, że rozwiązanie proponowane w aplikacyjnej pracy dyplomowej jest przewidziane do wdrożenia przez instytucję lub mogłoby być wdrożone, gdyby były spełnione dodatkowe warunki. Tematem pracy dyplomowej może być np. opracowanie części większego problemu, dla którego kwestia wdrożenia jest otwarta lub praca studialna rozwiązująca wariant, który w ostateczności może nie być wdrażany.

4. Podczas realizacji pracy dyplomowej student nabywa następujące kompetencje:
  - a) Potrafi pozyskiwać informacje dotyczące opracowywanego problemu z różnych źródeł.
  - b) Potrafi doskonalić swoje kompetencje w zakresie umożliwiającym rozwiązanie problemu postawionego w pracy dyplomowej.
  - c) Potrafi ocenić istniejące rozwiązania techniczno-organizacyjne i zaproponować koncepcję własnego rozwiązania problemu postawionego w temacie pracy dyplomowej.
  - d) Potrafi zaplanować działania zmierzające do rozwiązania problemu inżynierskiego określonego w pracy dyplomowej i je zrealizować.
  - e) Potrafi przeprowadzić analizę i interpretację uzyskanych wyników oraz sformułować wnioski.
  - f) Potrafi przygotować pracę dyplomową w formie zwartego opracowania pisemnego.

g) Przestrzega przepisów prawa autorskiego przy rozwiązywaniu zadania projektowego oraz w analizach zawartych w pracy dyplomowej.

2. Przygotowanie, wybór oraz zmiana tematu pracy dyplomowej

§ 5

1. Dwa tygodnie przed rozpoczęciem sem. VI, studentom udostępniana jest na stronie internetowej Instytutu:
  - a) Lista opiekunów prac dyplomowych z informacją o liczbie prac, którą mogą poprowadzić oraz jakiego obszaru tematycznego dotyczą.
  - b) Lista rankingowa studentów ustalona wg średnich ocen uzyskanych w dotychczasowym okresie studiów.
2. Wybór opiekuna pracy dyplomowej jest przeprowadzany w trybie konkurencyjnym, według średniej ocen studenta.
3. Student wraz z opiekunem pracy dyplomowej, określa tematykę oraz zakres materiału, który będzie przedmiotem opracowania w ramach seminarium dyplomowego prowadzonego w sem. VI.
4. W trakcie praktyki zawodowej student ma za zadanie, przy współpracy z opiekunem praktyki zawodowej (uczelnianym i zakładowym) oraz opiekunem pracy dyplomowej, wypracować temat pracy dyplomowej. W przypadku aplikacyjnych prac dyplomowych, aplikacyjność musi być potwierdzona pisemnie przez zakład pracy.
5. Temat inżynierskiej pracy dyplomowej, opracowany zgodnie z załącznikiem nr 1, powinien zawierać założenia i zakres pracy oraz spełniać kryteria:
  - oryginalności pod względem brzmienia tematu pracy oraz jej zakresu merytorycznego,
  - zgodności tematu ze stanem wiedzy i praktyką z zakresu danego kierunku studiów,
  - wyraźnie określać część inżynierską proponowanej pracy.
6. Tematy prac dyplomowych, o których mowa w ust. 5 są weryfikowane przez Komisję ds. Kształcenia z danego kierunku studiów i zatwierdzane przez dyrektora instytutu – nie później niż przed rozpoczęciem sem. VIII.
7. Temat pracy dyplomowej podpisany przez dyrektora instytutu, opiekuna pracy oraz studenta jest zamieszczany bezpośrednio po stronie tytułowej pracy, a kopia przechowywana w aktach studenta.
8. W uzasadnionych przypadkach, student może wnioskować (pisemnie) o zmianę opiekuna pracy dyplomowej, w trakcie odbywania praktyki zawodowej, szczególnie w sytuacji, gdy podejmowany temat aplikacyjnej pracy dyplomowej dotyczy obszaru, w której wybrany opiekun pracy nie jest specjalistą. Decyzję w tej sprawie podejmuje dyrektor instytutu.
9. W uzasadnionych przypadkach student może wnioskować (pisemnie) o korektę tematu pracy dyplomowej. Załącznikiem do ww. wniosku jest projekt nowej karty tematu pracy dyplomowej podpisany przez opiekuna pracy.

10. Każda korekta tematu jest opiniowana przez odpowiednią dla kierunku studiów Komisję ds. Kształcenia i zatwierdzana przez dyrektora instytutu.
11. Korekta tematu pracy dyplomowej nie może wpływać na wydłużenie terminu realizacji pracy.

3. Realizacja pracy dyplomowej

§ 6

1. Praca dyplomowa może być realizowana indywidualnie, bądź zespołowo.
2. Praca zespołowa wymaga wyraźnego podziału zakresu pracy każdego z członków zespołu uwidocznionego na karcie tematu pracy oraz w spisie treści pracy dyplomowej.
3. Student realizuje pracę dyplomową przy ścisłej współpracy z opiekunem pracy.
4. W przypadku aplikacyjnej pracy dyplomowej może być dodatkowo powołany opiekun pomocniczy. Zasady określa Regulamin studiów.
5. Student po zatwierdzeniu tematu pracy dyplomowej jest zobowiązany niezwłocznie skontaktować się z opiekunem pracy, w celu omówienia jej założeń i zakresu oraz określenia harmonogramu prac.
6. Student jest zobowiązany do konsultowania ze swoim opiekunem kolejnych etapów realizowanej pracy dyplomowej.
7. Kontrola postępów dyplomanta należy do opiekuna pracy i jest ona rejestrowana na „Karcie konsultacji dyplomanta” (Zał. 7). Jednym z elementów wspomagających systematyczną pracę studenta są także zajęcia w ramach pracowni dyplomowej, opisanej w §3.
8. Wytyczne do wykonania pracy dyplomowej są zawarte w Zał. 6, a wzór strony tytułowej pracy zamieszczono w Zał. 5.

4. Składanie i ocena pracy dyplomowej

§ 7

1. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest m.in.:
  - a. Uzyskanie przez studenta zaliczeń z wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych przewidzianych w planie studiów.
  - b. Dopuszczenie pracy dyplomowej do obrony, przez opiekuna pracy (Zał. 2).
  - c. Złożenie pracy dyplomowej i pozytywny wynik weryfikacji antyplagiatowej (patrz § 9).
  - d. Uzyskanie pozytywnych recenzji pracy dyplomowej.

Szczegółowe warunki określa Regulamin studiów.

§ 8

1. Student składa pracę dyplomową w terminie określonym w Regulaminie studiów, tj.:
  - a. do 31 marca - gdy studia kończą się w semestrze zimowym,
  - b. do 30 września - gdy studia kończą się w semestrze letnim.
2. W uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek studenta (wzór wg Zał. 3) pozytywnie zaopiniowany przez opiekuna pracy, dyrektor może przesunąć termin złożenia pracy nie dłużej jednak niż:
  - a. do 30 czerwca – gdy studia kończą się w semestrze zimowym,
  - b. do 31 grudnia – gdy studia kończą się w semestrze letnim.
3. Studenta, który nie złoży pracy dyplomowej w terminach określonych w ust. 1 i 2, zgodnie z regulaminem studiów, Rektor skreśla z listy studentów.

§ 9

1. Student wprowadza pracę dyplomową wraz załącznikami, w wersji elektronicznej, do Systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi na stronie www.apd.pwsz.elblag.pl.
2. Po zatwierdzeniu pracy dyplomowej przez opiekuna, w Systemie APD, student składa w dziekanacie niżej wymienione dokumenty:
  - a) podanie o dopuszczenie do egzaminu dyplomowego (Zał. 2) z pozytywną opinią opiekuna pracy;
  - b) dwa egzemplarze pracy dyplomowej wydrukowane dwustronnie i zbindowane (plastikowy grzebień);
  - c) oświadczenie dot. praw autorskich (Zał. 4);
  - d) 4 fotografie formatu 4.5 x 6.5 cm;
  - e) karta konsultacji dyplomanta.
3. Odpis dyplomu i suplement w języku obcym, wydawany jest na pisemny wniosek studenta złożony w ciągu 30 dni od obrony pracy dyplomowej. Do podania należy dołączyć dodatkowe zdjęcie i uiścić opłatę na kwotę określoną w rozporządzeniu MNiSW w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.
4. Złożona praca dyplomowa podlega procedurze antyplagiatowej (zgodnie z uczelnianym regulaminem antyplagiatowym). Opracowany w jej wyniku „Raport podobieństwa” jest analizowany i oceniany przez opiekuna pracy. Gdy praca zostanie uznana za:
  - a) Niebudzącą wątpliwości – praca dyplomowa zostaje dopuszczona do obrony.
  - b) Wymagającą poprawy (liczba cytatów wskazuje na niski stopień samodzielności) - student po konsultacji z opiekunem, poprawia pracę i ponownie składa do oceny. Termin złożenia nie może przekraczać określonych w § 8 ust. 1 i 2.

- c) Plagiat – praca dyplomowa nie jest dopuszczana do obrony, a wobec autora rektor wszczyna postępowanie dyscyplinarne.
5. Opracowane w wyniku procedury antyplagiatowej raporty są dołączane do pracy, a w przypadku dopuszczenia do obrony przedstawiane do wglądu recenzentowi pracy.

§ 10

1. Praca dyplomowa jest oceniana przez opiekuna lub opiekunów pracy oraz recenzenta wyznaczonego przez dyrektora instytutu. Recenzent musi posiadać minimum stopień naukowy doktora.
2. Opiekun pracy oraz recenzent - oceniają pracę dyplomową na formularzu generowanym w systemie APD. Podpisany wydruk oceny pracy dostarczają do dziekanatu nie później niż 7 dni przed wyznaczonym terminem obrony.
3. W przypadku jednej oceny negatywnej, dyrektor wyznacza dodatkowego recenzenta wg zasad określonych w Regulaminie studiów.
4. W przypadku określonym w ust. 3, gdy dwie oceny pracy są negatywne, praca dyplomowa nie jest dopuszczona do obrony. Student musi podjąć inny temat pracy dyplomowej.
5. Przesłankami do wystawienia negatywnej oceny pracy dyplomowej mogą być w szczególności:
  - a) poważna niezgodność ocenianej pracy z jej tematem i zakresem określonymi w karcie tematu pracy dyplomowej,
  - b) niedostateczny poziom merytoryczny pracy,
  - c) wykazana niesamodzielność w przygotowaniu pracy.

V. Przygotowanie do egzaminu dyplomowego

§ 11

1. Celem przygotowania do egzaminu dyplomowego jest uzupełnienie kompetencji niezbędnych do zdania egzaminu dyplomowego. Student ma obowiązek przeanalizować zestaw pytań dyplomowych zatwierdzony dla danego kierunku studiów.
2. W ramach przygotowania do egzaminu dyplomowego, student przygotowuje prezentację multimedialną na obronę pracy dyplomowej.

VI. Egzamin dyplomowy

§ 12

1. Termin egzaminu dyplomowego wyznacza dyrektor instytutu. Zgodnie z zapisami regulaminu studiów nie może on być późniejszy niż dwa miesiące od daty złożenia pracy dyplomowej, a w przypadku wydłużonego terminu składania pracy – nie późniejszy niż 1 miesiąc, z wyłączeniem okresu od 1 lipca do 31 sierpnia.
2. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dyrektora, w skład której wchodzi: przewodniczący, opiekun pracy i recenzent. Do

składu komisji mogą być powołani także inni członkowie, w tym także przedstawiciel firmy lub instytucji, dla której była realizowana aplikacyjna praca dyplomowa.

3. Przewodniczącym komisji jest dyrektor, zastępca dyrektora lub nauczyciel akademicki co najmniej ze stopniem naukowym doktora.
4. W składzie komisji dyplomowej musi być minimum:
  - a) jeden profesor lub doktor habilitowany i jeden doktor,
  - b) trzech doktorów.

Wszyscy ww. nauczyciele muszą prowadzić zajęcia na danym kierunku studiów z zakresu przedmiotów podstawowych, kierunkowych lub specjalnościowych.

5. Na wniosek studenta lub opiekuna pracy istnieje możliwość przeprowadzenia otwartego egzaminu dyplomowego na zasadach uzgodnionych ze studentem. Jeżeli wnioskodawcą jest opiekun pracy, wymagana jest zgoda studenta. Decyzję ww. sprawie podejmuje dyrektor instytutu.

§ 13

1. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części, obrony pracy dyplomowej i egzaminu.
2. W ramach obrony pracy dyplomowej:
  - a) Student przedstawia pracę dyplomową w formie prezentacji multimedialnej. Powinna ona przedstawiać najważniejsze zagadnienia i rozwiązania opracowane przez dyplomanta, uzyskane wyniki oraz sformułowane wnioski. Czas trwania prezentacji 10-15 minut.
  - b) Przewodniczący komisji odczytuje oceny pracy dyplomowej i ważniejsze uwagi zawarte w recenzjach. Dyplomant jest zobowiązany do ustosunkowania się do przedstawionych uwag. Ponadto członkowie komisji zadają co najmniej jedno pytanie dotyczące pracy dyplomowej.
  - c) Za prezentację pracy i odpowiedzi na pytania związane z pracą wystawiana jest komisyjnie jedna ocena.
3. Egzamin dyplomowy:
  - a. Jest egzaminem ustnym. Student losuje trzy pytania, po jednym z każdego bloku, z zestawu obowiązującego na danym kierunku studiów i specjalności. Pytania mogą być uszczegółowione przez członków komisji.
  - b. Po wylosowaniu pytań student ma ok. 5 minut na przygotowanie się, po czym udziela odpowiedzi przed komisją.
  - c. Pytania są zapisywane w protokóle egzaminu dyplomowego, a odpowiedzi na każde z nich oceniane komisyjnie.
4. Ocena odpowiedzi na pytania egzaminacyjne i obrony pracy odbywa się po wyjściu studenta.
5. Za egzamin dyplomowy wystawiana jest jedna ocena - jako średnia arytmetyczna ocen za odpowiedzi na pytania dyplomowe i obronę pracy, zaokrąglona do najbliższej oceny wg obowiązującej w uczelni ogólnej skali ocen. Wynik egzaminu dyplomowego nie może być pozytywny, gdy student uzyskał więcej niż jedną ocenę niedostateczną za odpowiedzi na wylosowane pytania.

6. Ocena niedostateczna z egzaminu dyplomowego oznacza konieczność powtórnego zdawania egzaminu w terminie wyznaczonym przez dyrektora instytutu - jest to termin ostateczny.
7. Podczas „poprawkowego” egzaminu dyplomowego, student nie prezentuje pracy dyplomowej, jeżeli wcześniejsza obrona pracy zakończyła się wynikiem pozytywnym. Ocena jest przepisywana z wcześniej wystawionego protokołu.
8. Ostateczny wynik studiów jest wyliczany zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie studiów. Jeżeli uzyskany wynik jest pozytywny, studentowi nadawany jest tytuł zawodowy inżyniera.
9. Z posiedzenia komisji sporządzany jest protokół, generowany z poziomu systemu USOS WEB
10. Student powiadamiany jest o wyniku egzaminu dyplomowego przez przewodniczącego komisji, nie później niż po ostatniej obronie prowadzonej przez komisję w danym dniu.

§ 14

W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, dyrektor wyznacza drugi i zarazem ostateczny termin - nie później niż dwa miesiące po terminie pierwszego egzaminu, z wyłączeniem okresu od 1 lipca do 31 sierpnia.

VII. Prawa i obowiązki

Prawa i obowiązki dyplomanta

§ 15

1. Dyplomant ma prawo do:
  - a) korzystania z regularnych i terminowych konsultacji z opiekunem pracy, zgodnie z planem zajęć i harmonogramem realizacji pracy dyplomowej;
  - b) wsparcia merytorycznego opiekuna pracy w kluczowych momentach realizacji pracy;
  - c) korzystania z laboratoriów, aparatury naukowej i innych pomocy naukowych na zasadach uzgodnionych z opiekunem i dyrektorem instytutu.
2. Do podstawowych obowiązków dyplomanta należy:
  - a) wykonywanie pracy dyplomowej zgodnie z harmonogramem ustalonym z opiekunem;
  - b) konsultowanie z opiekunem poszczególnych etapów pracy;
  - c) uczestniczenie w seminarium, pracowni dyplomowej i konsultacjach z opiekunem;
  - d) usprawiedliwianie nieobecności na ww. zajęciach lub umówionych konsultacjach (np. dostarczanie zwolnienia lekarskiego);
  - e) niezwłoczne powiadamianie opiekuna o wszelkich problemach i zmianach w realizacji pracy dyplomowej;
  - f) informowanie dyrektora o dłuższej nieobecności opiekuna pracy dyplomowej, która mogłaby wpłynąć na opóźnienie terminu złożenia pracy dyplomowej;
  - g) złożenie pracy dyplomowej w terminach określonych w regulaminie studiów, pod rygorem skreślenia z listy studentów.

Prawa i obowiązki opiekuna pracy dyplomowej

§ 16

1. Opiekun ma prawo:
  - a) występować do dyrektora z uzasadnionymi wnioskami dotyczącymi realizowanej pracy dyplomowej;
  - b) nie dopuścić pracy do obrony, jeżeli nie była z nim systematycznie konsultowana i rodzi podejrzenie niesamodzielnego wykonania.
2. Do podstawowych obowiązków opiekuna należy:
  - a) uszczegółowienie, wspólnie z dyplomantem, tematyki i zakresu pracy dyplomowej;
  - b) opracowanie, wspólnie z dyplomantem, harmonogramu wykonywania pracy dyplomowej zgodnego z planem studiów na danym kierunku;
  - c) udzielanie dyplomantowi regularnych i terminowych konsultacji,
  - d) udzielanie dyplomantowi merytorycznego wsparcia w kluczowych momentach realizacji pracy;

- e) zapewnienie dyplomantowi, w miarę jego potrzeb i możliwości Uczelni, warunków do pracy w Uczelni w celu realizacji pracy dyplomowej;
  - f) regularna kontrola realizacji, przez dyplomanta, wyznaczonych etapów pracy dyplomowej;
  - g) opiniowanie wniosków studenta do dyrektora dotyczących wykonywanej pracy dyplomowej;
  - h) weryfikacja samodzielności wykonania pracy dyplomowej przez studenta;
  - i) weryfikacja wyników procedury antyplagiatowej i podjęcie decyzji o dopuszczeniu pracy do obrony;
  - j) zatwierdzanie danych wprowadzonych przez studenta do archiwum prac dyplomowych.
  - k) terminowe sporządzenie oceny pracy dyplomowej złożonej przez dyplomanta;
  - l) przedstawienie dyrektorowi kandydatury swojego zastępcy w przypadku swojej przewidywanej nieobecności dłuższej, niż 3 miesiące.
3. W przypadku opiekuna pomocniczego, o którym mowa w § 6, ust. 4, jego obowiązki związane są głównie ze wspieraniem studenta w realizacji części praktycznej aplikacyjnej pracy dyplomowej, wykonywanej na potrzeby danej instytucji. Zakres pracy opiekuna pomocniczego jest określany indywidualnie.

VIII. Uwagi końcowe

§ 17

Wszystkie kwestie dotyczące procedur w procesie dyplomowania, nieujęte w niniejszym Regulaminie, określa Regulamin studiów PWSZ w Elblągu.

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Karta tematu pracy dyplomowej

Załącznik nr 2 – Podanie o dopuszczenie do egzaminu dyplomowego

Załącznik nr 3 – Podanie o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej

Załącznik nr 4 – Oświadczenie (dotyczące praw autorskich)

Załącznik nr 5 – Strona tytułowa pracy dyplomowej

Załącznik nr 6 – Wytyczne do pisania pracy dyplomowej

Załącznik nr 7 – Karta konsultacji dyplomanta